

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Ylijohtaja Tapio Kosunen
Hallitusneuvos Immo Aakkula
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Viite Lausuntopyyntö OKM/8/010/2016

Asia Suomen Akatemian lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi tutkimus- ja innovaationeuvostosta

Suomen Akatemia kiittää tilaisuudesta lausua ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi tutkimus- ja innovaationeuvosta (TIN) ja lausuu kunnioittaen seuraavaa:

Ehdotuksen mukaan voimassa oleva valtioneuvoston asetus tutkimus- ja innovaationeuvostosta (1043/2008) korvattaisiin uudella, samannimisellä valtioneuvoston asetuksella. Neuvoston jäsenmäärää ja tehtäviä vähennettäisiin nykyisestä. Lisäksi ehdotetaan, että erillisestä sihteeristöstä luovuttaisiin. Neuvoston tehtävänä olisi tukea valtioneuvostoa pitkäjänteisen tiede-, teknologia- ja innovaatiopolitiikan kehittämisessä ja yhteensovittamisessa sekä seurata alan kansallisen ja kansainvälisen toimintaympäristön muutoksia ja tehdä tiede-, teknologia- ja innovaatiopolitiikkaan liittyviä aloitteita.

Ehdotus on Suomen Akatemian näkemyksen mukaisesti kannatettava ja mahdollistaa neuvoston toiminnan kehittämisen aiempaa strategisemmaksi ja vaikuttavammaksi. Neuvoston tehtävä hyvinvointia, kasvua ja kilpailukykyä tukevan tiede-, teknologia- ja innovaatiopolitiikan kehittämisessä on merkittävä ja tärkeä.

Suomen Akatemia haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota myös siihen, että tieteen tehtävänä hyvinvoinnin, kasvun ja kilpailukyyn tukemisen lisäksi on sivistyksen ja yhteiskunnan kehittämisen edistäminen. Maailman ja toimintaympäristön nopeat muutokset haastavat kansakuntamme monin eri tavoin. Siksi sivistyksen merkitys henkisen kehityksen ja avarakatseisuuden edistämisessä on entistäkin suurempi Suomen tulevaisuuden menestyksen kannalta. Siksi Suomen Akatemia ehdottaa neuvoston tehtävien määrittelyn laajentamista (1§) seuraavasti: ”Hyvinvointia, sivistystä, kasvua ja kilpailukykyä tukevan tiede-, teknologia- ja innovaatiopolitiikan kehittämisestä varten on tutkimus- ja innovaationeuvosto.”

Suomen Akatemia kannattaa ehdotuksen mukaista neuvoston roolia valtioneuvoston tukena pitkäjänteisen tiede-, teknologia- ja innovaatiopolitiikan kehittämisessä ja yhteensovittamisessa, toimintaympäristön muutoksen seuraamisessa sekä tiede-, teknologia- ja innovaatiopolitiikkaan liittyvien aloitteiden tekemisessä. Neuvoston roolissa korostuu myös aiempaa enemmän uusien avustusten tekeeminen.

Neuvoston neljän ministerijäsenen sekä viiden muun jäsenen muodostama kokonaisuus luo Suomen Akatemian mielestä hyvän rakenteen, joka mahdollistaa strategisen ja toimintoja yhteensovittavan pohjan. Suomen Akatemia kannattaa edustuksellisuuden vähentämistä neuvoston kokoonpanossa ja jäsenten nimittämistä laaja-alaisen asiantuntemuksen pohjalta.

Suomen Akatemia katsoo, että ehdotuksen mukainen valmisteluryhmän kokoonpano mahdollistaa työskentelyn yhteensovittamisen sekä riittävän laaja-alaisen valmistelutyön toteuttamisen. Opetus- ja kulttuuriministeriön rooli valmisteluryhmän johdossa on Suomen Akatemian mielestä perusteltua ja hyvin kannatettava ratkaisu.

Suomen Akatemia haluaa kiinnittää huomiota asiantuntijoiden kutsumisen mahdollisuuteen neuvoston työn tukemiseksi. Ehdotuksen mukainen malli, jossa puheenjohtajisto voi tarpeen mukaan kutsua asiantuntijoita on Suomen Akatemian mielestä kannatettava ja se mahdollistaa joustavan, erilaista osaamista tarjoavien asiantuntijoiden hyödyntämisen neuvoston työn tukena.

Suomen Akatemia on valmis osallistumaan neuvoston valmistelutyöhön yhdessä muiden ehdotuksessa esitettyjen tahojen kanssa. Tämä tehtävä sopii hyvin Suomen Akatemiaa koskevassa lainsäädännössä osoitettuun Akatemian rooliin toimia asiantuntijaelimenä tiedepolitiikkaa koskevissa kysymyksissä.

Suomen Akatemia kannattaa asetuksen nopeaa voimaantuloa.

Helsingissä, 24.2.2016

Pääjohtaja

Heikki Mannila

Johtaja

Riitta Maijala